

Vandra i Spanien

Camino Primitivo, 16 nätter Oviedo – Santiago, 14 vandringsdagar

Det var här allt en gång började. Den första långa pilgrimsleden startade ursprungligen i Oviedo. Idag känns Camino Primitivo märkligt nog orörd och otroligt vacker i all sin enkelhet. Här får du njuta av långa sträckor på landsbygden, där du då och då stöter på en liten by eller mindre stad. Totalt är Camino Primitivo en cirka 300 km lång vandringsled som sträcker sig mellan Villaviciosa och Melide.

Detta vandringspaket tar dig hela vägen från ledens start till slutmålet i Santiago de Compostela. Då Camino Primitivo slutar i Melide följer du Camino Francés de sista 50 km till Santiago de Compostela. Den första halvan av vandringen är utmanande men fridfull då betydligt färre väljer denna väg till Santiago de Compostela. Vandringen blir lättare och du ser allt fler vandrare allt eftersom du kommer närmare slutet.

Höjdpunkter

- Oviedo och dess katedral
- Vandring på fridfull landsbygd, genom små byar och längs skogsstigar
- Avnjuta nyfångad och nylagad forell i Tineo.
- Montouto, en gammal by med ett gammalt pilgrimssjukhus
- Lugo med bland annat stadsmurarna, katedralen, klostret
- Äta bläckfisk i Melide
- Arzúa som bjuder på utsökt ost och klostret La Magdalena
- Grönsaksodlingar, små kullar, pinje- och eukalyptuskog
- 1700-talskapellet Santa Irene
- Santiago de Compostela

Dag 1 – Ankomst till Oviedo

Under dagen ankommer du till den gamla och vackra staden Oviedo. Ett tips är att besöka katedralen innan du lämnar staden. Ovedos katedral byggdes under åtta århundraden, vilket innebar att man blandade olika arkitektoniska stilar. Det gör katedralen mycket unik och otroligt vacker.

Dag 2 – Oviedo – Grado, transfer till Sama de Grado

Efter en god frukost börjar din vandring längs Camino Primitivo. Under de första kilometerna tar du dig ut ur stadskärnan och till den fridfulla landsbygden. Dagens vandring tar dig genom flackt landskap och snälla höjder. Efter ungefär 12 km vandring kommer du fram till Venta del Escamplero, där det finns en restaurang och en liten affär. Du fortsätter och tar dig längs små asfalts- och grusvägar förbi Premoño och Peñaflor innan du kommer fram till Grado. Härifrån får du en privat taxitransfer till Sama de Grado och ditt boende för natten.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 460 m, sänkning: 611 m.

Utmanande vandring (grad 4) - 28 km

Vägmarkering längs leden

Dag 3 – Transfer Sama de Grado – Grado, vandring till Salas

Du börjar dagen med en taxitransfer tillbaka till Grado för att fortsätta din vandring där du slutade igår. Det kan vara något svårt att hitta rätt väg ut ur Grado men du kan alltid fråga någon hjälpsam lokalbo. Väl på leden igen vandrar du ca 12 km fram till staden Cornellana. Där hittar du barer, restauranger, affärer, apotek och härbärgen. Du fortsätter ytterligare en dryg kilometer till Salas.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 673 m, sänkning: 510 m.

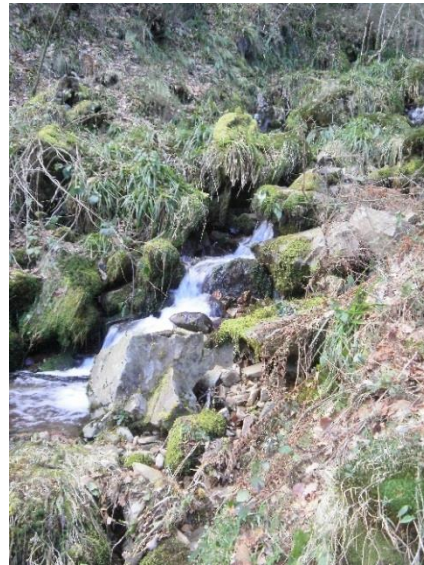
Medel vandring (grad 3) - 23 km

Dag 4 – Salas – Tineo

Detta blir en dag med underbara vyer och vandring genom landsbygd, små byar och längs skogsstigar. Har det varit väldigt regnigt kan det dock bli lerigt och svårare att ta sig in till Tineo. Väl framme i Tineo kan du besöka några av de välbevarade, gamla byggnaderna. Bland annat Merás Chapel som byggdes 1613 och som fortfarande har kvar sina dubbeldörrar gjorda av ekträ. Kanske du på kvällen äter en god forell, Tineo är nämligen känt för att vara ett väldigt bra område för fiske av just forell.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 739 m, sänkning: 318 m.

Utmanande vandring (grad 4) - 22 km

Dag 5 – Tineo – Pola de Allande

Idag har du en tuff dags vandring framför dig. Du tar dig ut ur Tineo och följer grusvägen som tar dig uppför berget. Väl uppe får du utsikt över Tineo bakom dig. Strax efter att du passerat Borres delar sig leden och du fortsätter till Pola de Allande. Drygt en kilometer efter Borres kommer du fram till La Mortera, en bar som erbjuder en lättare förtäring. Du fortsätter förbi Porciles och Alto de Lacadoirai det kuperade landskapet. Vägmarkeringen är väldigt bra på den här sträckan, vilket underlättar vandringen till Pola de Allande.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 1 054 m, sänkning: 596 m.

Krävande vandring (grad 5) - 31 km

Dag 6 – Pola de Allande – La Mesa

Det blir utmanande vandring ytterligare en dag. Från Pola de Allande har du en kraftig stigning framför dig och direkt därefter går det neråt igen. Du tar dig förbi Peñaseita och vandrar sedan uppför igen till toppen Puerto del Palo. Här återförenas de två leder som delade sig i Borres igår. Vandringen går nu neråt igen. Det kuperade landskapet bjuder på såväl mycket vandring upp som ner, så vandra i lugn takt och spara knän och leder. Väl framme i La Mesa får du möjlighet att njuta av den fridfulla byns stillhet.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 318 m, sänkning: 577 m.

Medel vandring (grad 3) - 20 km

Dag 7 –La Mesa - Grandas de Salime

Även denna dag är ganska ansträngande. Från La Mesa följer en 2,2 km uppförsbacke som efter Buspol övergår till en 5,8 km nedförsbacke. När du kommit hela vägen ner fortsätter du en bit förbi dammen innan du kommer fram till en restaurang i närheten av Embalse de Salime. När dammen byggdes, 1954, översvämmades byn Salime och nu kantas backen av dess övergivna byggnader. Ytterligare en stigning klaras av innan du kommer fram till Grandas de Salime och ditt boende för natten.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 797 m, sänkning: 1 160 m.

Utmanande vandring (grad 4) - 18 km

Dag 8 – Grandas de Salime – A Fonsagrada

Efter tre riktigt tuffa dagar kommer dagens vandring kännas mycket lättare, trots att det är en ganska lång sträcka du ska vandra. Under förmiddagen kommer du att få uppmuntrande panoramavyer och vackra omgivningar. Idag vandrar du dessutom in i regionen Galicien. Den sista sträckan är

däremot mindre intressant. Du kommer att vandra längs stora vägar och här finns det inte många ställen att köpa något att äta eller dricka. Väl framme i A Fonsagrada kan du ta en tur till "den heliga fontänen". Det sägs att en man vid namn St James en gång omvandlade fontänens vatten till mjölk.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 816 m, sänkning: 449 m.

Utmanande vandring (grad 4) - 28 km

Dag 9 – A Fonsagrada – O Cádavo

Idag får du en bra variation av småvägar, stigar, branta sektioner och vandring igenom underbara små galiciska bergsbyar på landsbygden. Montouto är en riktig höjdpunkt idag, en gammal by som helt och hållet ska ha blivit karvad ur berget. Här finns också ett gammalt pilgrimssjukhus som grundades 1360 och hölls öppet fram till tidigt 1900-tal. Du kommer att stöta på några trevliga restauranger och små hak att stanna till vid, bland annat i Paradavella, A Lastra och Fontaneira. Du kommer slutligen fram till dagens slutmål, O Cádavo.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 751 m, sänkning: 971 m.

Utmanande vandring (grad 4) - 26 km

Horréo, vanligt förekommande torkklador eller vishusbodas som används för att torka bl.a. majs.

Dag 10 – O Cádavo – Lugo

Dagens vandring blir mestadels nedför, med undantag från starten ut ur O Cádavo. Det är bra om du har vatten och mellanmål med dig i ryggsäcken idag, då möjligheterna för att stanna för att köpa något är begränsade. Efter cirka 7 km kommer du fram till Vilabade, som etablerade sig som franciskansk stad för pilgrimer under 1400-talet. Här hittar du Santa Mariakyrkan, ett gotiskt mästerverk, och Casa Grande de Vilabade, en 1600-tals herrgård. Vidare vandrar du förbi byn Castroverde med sin

vackra kyrka och fontän. Du följer små grusvägar och mindre stigar en bra bit innan du kommer fram till Santa María de Gondar, med sin fontän Fontiña de Valiñas. Hör och häpna, det sägs att den som dricker ur fontänen kommer att bli förälskad inom kort. Uppiggad av detta fortsätter du de sista kilometerna förbi Bascuas och A Viña till Lugo och ditt boende för natten.

Det finns mycket att se i Lugo, och har du ork kvar i kroppen rekommenderas ett besök till stadsmurarna, där du kan gå omkring den gamla staden och få utmärkt utsikt. Stadsmurarna hamnade på UNESCO's världsarvslista år 2000 då det är världens största kvarvarade romerska mur, 2 km lång, 8,5 m hög och med 85 torn. Du kan också besöka stadens otroliga katedral, Santa María, badplatser från 100-talet som idag är spa-anläggningar, det gotiska klostret och alla andra vackra byggnader. Som du märker kan det vara trevligt med en extra natt i Lugo, om du har möjlighet till detta.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 540 m, sänkning: 820 m.

Krävande vandring (grad 5) - 32 km

Lugos stadsmurar

Dag 11 – Lugo – A Ponte Ferreira

Efter en välbehövlig frukost fortsätter du din vandring mot Santiago de Compostela. Idag blir det mestadels vandring på den lugna landsbygden med flacka och skogbevuxna stigar. Det kommer att finnas många möjligheter för att stanna och köpa något att äta eller dricka. Den första lite större staden du stöter på är San Román de Retorta. Här finns restaurang, affär och en kyrka från 1100-talet. Du tar dig ut ur San Román på grusvägar som så småningom övergår till stenbelagd väg. Efter Grella, Vilacarpide och Pacio kommer du fram till Ferreira, där du ska spendera den här natten.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 526 m, sänkning: 434 m.

Utmanande vandring (grad 4) - 29 km

Dag 12 – A Ponte Ferreira – Melide

Du startar dagen med vandring längs grusvägar och stigar fram till Montecelo. Här delar sig leden. Följ markering mot As Seixas/Melide. Efter ungefär en kilometer kommer du fram till Merlán och så småningom också till As Seixas. Här finns härbärge, bar och restaurang. Du vandrar vidare längs grusvägar och skogsstigar, förbi Vilouriz och Vilamor. Nu har du bara några kilometer kvar till dagens slutmål, Melide. Här knyts Camino Primitivo och Camino Francés ihop, och de följer varandra sista biten till Santiago de Compostela. Bläckfisk är en specialitet i byn, och det är något som måste smakas. Det serveras på de flesta restaurangerna i byn.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 354 m, sänkning: 437 m.

Medel vandring (grad 3) - 20 km

Vandrare på väg mot Arzúa

Dag 13 – Melide – Arzúa

Efter frukost bjuds du på en kort och lugn vandring. Du vandrar över små kullar täckta av eukalyptus. Du tar den charmiga medeltida bron över floden Isa och kommer in i Ribadiso. Strax efter anländer du till Hospital de San Antón från 1400-talet som nyligen renoverats. Arzúa är ett litet samhälle där bland annat det före detta klostret La Magdalena finns. Arzúa är mest känt för sin årliga ostfestival. Om du inte kommer hit under festivalen så har du alltid möjlighet att smaka på traktens utsökta ost.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 288 m, sänkning: 349 m.

Lätt vandring (grad 2) - 15 km

Dag 14 – Arzúa – Rúa

När du inleder dagens vandring går du längs Rúa do Carmo. Leden går denna dag genom grönsaksodlingar och över fält och så småningom når du fram till As Barrosas ekodling. Här efter fortsätter du genom pinje- och eukalyptusskog. Besök gärna det lilla 1700-talskapellet Santa Irene som en gång tillägnades den portugisiska martyren Santa Irene. Rúa är sista övernattningen innan du når Santiago de Compostela. Här kan du vila ut och äta gott inför morgondagens avslutande vandring.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 356 m, sänkning: 468 m.

Medel vandring (grad 3) - 19 km

Dag 15 – Rúa – Santiago de Compostela

Pilgrimsleden går runt spetsen av Arca och fortsätter nedför en gata som snart övergår i en övervuxen lövad stig. Du passerar den lilla byn San Marcos, nära toppen av Monte do Gozo, från vilken du kan se Santiago de Compostela. När du kommit fram till Santiago de Compostela går du till pilgrimskontoret och lämnar in ditt stämplade pilgrimspass. I utbyte får du ditt pilgrimsbevis "La Compostela", som för den troende berättigar till ett avdrag på halva tiden i skärselden.

Sammanlagd höjdmeter, stigning: 437 m, sänkning: 428 m.

Medel vandring (grad 3) - 19 km

Speleman i Santiago de Compostela

Dag 16 – Santiago de Compostela

Denna dag tillbringas du i Santiago de Compostela en av UNESCO's världsarvsstäder. Att besöka katedralen Obradoiro, Quintana, Plateríastorgen samt Hospital of the Catholic Kings betraktas mer eller mindre som "måsten". Ett tips är därför att du stannar flera nätter i Santiago de Compostela för att även hinna upptäcka dess kaféer, dess marknader och andra sevärdheter. Om du har tid rekommenderar vi dig att göra en utflykt till A Coruña och Pontevedra eller göra en tur till Fisterra som ligger vid kusten.

Dag 17 – Hemresa

Om du inte valt att stanna flera nätter i Santiago de Compostela är det nu dags för hemresa eller vidare resa i Spanien.

Pris och period

Enligt information på vår hemsida www.vandra.se

Antal deltagare

Från en person och uppåt.

Svårighetsgrad

- Snittvärde svårighetsgrad: **3,6 / 5**
- Vandringen är lätt till krävande. En vandringsdag är lätt, fem är medel, sex är utmanande och två är krävande.
- Leden ni följer är till största del väl markerad och väl underhållen, undantag finns.
- Total sträcka att vandra är 330 km fördelade på 14 vandringsdagar.

Boende

Vi bokar er i första hand i de orter som anges i programmet, men antalet boenden i direkt anslutning till leden är begränsat. Detta innebär att du någon eller några nätter kan komma att bo en bit från leden. Om nödvändigt transporterar vi dig. Kostnad för transferen kan tillkomma.

Är ni tre personer som vill bo i trippelrum bokar vi er i första hand enligt era önskemål. Om det någon eller några nätter inte är möjligt att boka trippelrum bokar vi er i ett dubbelrum och ett enkelrum den/de aktuella natten/nätterna. Det tillkommer då enkelrumstillägg för den/de aktuella natten/nätterna.

Är ni ett större sällskap eller under perioder när det är hårt bokat kan det bli nödvändigt att dela upp sällskapet på två eller flera boenden för att lösa boendet.

Anslutningsresan

I arrangemanget ingår inga anslutningsresor till och från vandringen. Kontakta oss så hjälper vi dig med tips och råd om hur du skall gå till väga för att lösa detta på bästa vis. Vi skickar gärna programförslag med information om dina anslutningsresor.

Tåg

Vill du resa med tåg till och från vandringen? Kontakta oss så hjälper vi dig vidare.

Flyg

Närmaste flygplats till startplatsen Oviedo är:

- Oviedo/Asturias flygplats (46 km)
- A Coruña flygplats (293 km)
- Bilbao flygplats (294 km)

Närmaste flygplatser till slutmålet Santiago de Compostela är:

- Santiago de Compostela (15 km)
- A Coruña (68 km)
- Vigo (95 km)
- Porto (234 km)
- Madrid (614 km)

Lokala transporter, utresan

Du reser från Oviedo/Asturias flygplats till Oviedo centrum med flygbuss, restid cirka 45 minuter.

Från Bilbao flygplats reser du med flygbuss till busstationen och sedan vidare med buss till Oviedo, restid 4 – 6 timmar.

Mellan A Coruña och Oviedo finns bussförbindelse som tar cirka 5 timmar.

Lokala transporter, hemresan

Från Santiago de Compostela centrum kan du ta flygbuss till Santiago de Compostela flygplats, restid cirka 20 minuter. Alternativet är taxi eller förbeställd taxitransfer.

Från Santiago de Compostela centrum kan du resa till

- A Coruña busstation/tågstation med buss eller tåg, restid cirka 35 – 55 minuter. Från busstation/tågstation i

A Coruña tar du lämpligen taxi till flygplats.

- Vigo med buss eller tåg, restid cirka 2 timmar och vidare därifrån med taxi eller lokalbuss till flygplatsen.
- Porto flygplats med buss, restid dryga 3 timmar.
- Madrid med tåg eller buss, restid 8 – 9 timmar.

Din resplan

I samband med bokning av vandringsspaket meddelar du oss vilka flyg du planerar att boka så lägger vi in dem i din resplan och kompletterar med information om lämpliga anslutningsresor.

Det är viktigt att vi stämmer av möjligheterna att resa vidare med buss/tåg eller taxi till startplatsen och från slutmålet innan vi startar bokningsprocessen. Flygbiljetter bokar du när landarrangemanget är klart.

Bokningsprocessen

För att underlätta beslut om lämpligt startdatum och resväg e-postar vi gärna ett programförslag till dig. När startdatum är beslutat startar vi arbetet med att boka in dig längsmed leden. Bokningsprocessen tar cirka 5 arbetsdagar. När allt är bokat och klart meddelar vi dig via e-brev med program. Vi kan aldrig garantera att dina datum fungerar förrän allt är bokat och bekräftat. Vid ändring av datum utgår en ändringsavgift som varierar beroende på arbetets omfattning.

Eget ansvar

All vandring arrangerad av Vandra sker på egen risk. Varken Vandra, lokal arrangör, lokala turistbyråer eller hotell kan ställas till ansvar för olyckor under vandringarna. Det är viktigt att du har fullgott reseskydd/reseförsäkring och att du ser över ditt reseskydd.

Försäkringar

En förutsättning för att du skall få genomföra resan är att du har fullgott reseskydd. I Vandras researrangemang ingår inga försäkringar. Vill du ha hjälp med att komplettera ditt försäkringsskydd med avbeställningsförsäkring eller reseförsäkring hjälper vi dig via Gouda reseförsäkringar.

Särskilda resevillkor

För resor förmedlade av Vandra gäller Allmänna villkor för paketresor. Dessutom gäller Särskilda villkor.

Bokning och information

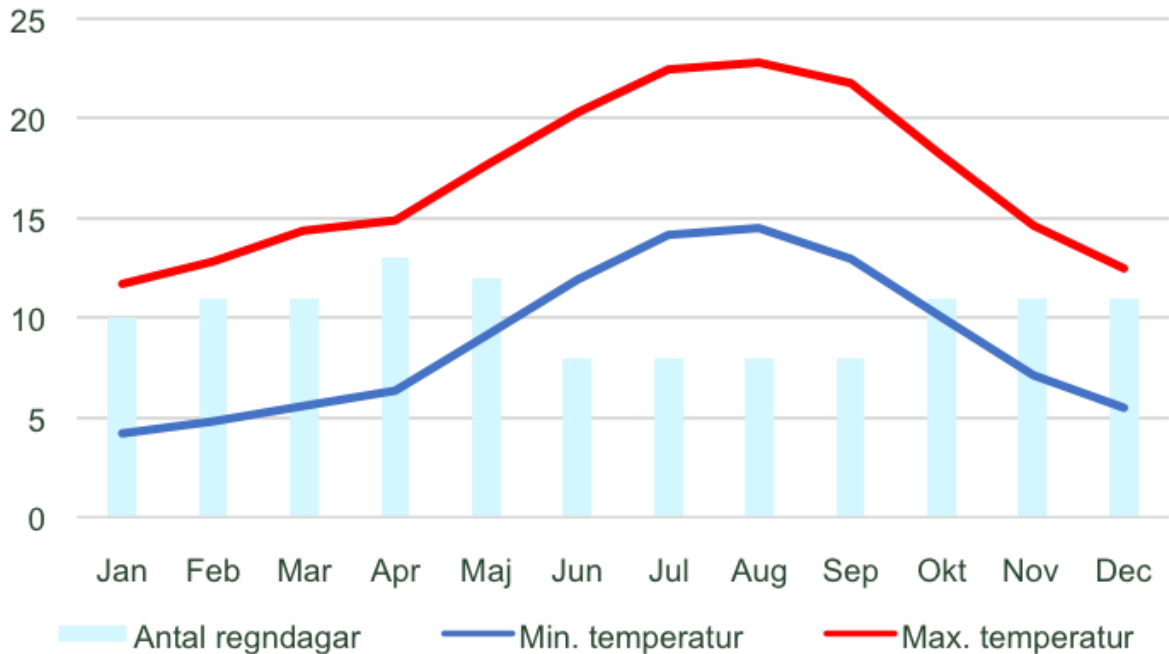
Vandra of Sweden AB
Stora Strandvägen 2C
312 72 Skummeslövsstrand
Tel. 0430 – 620 21
E - post: info@vandra.se
www.vandra.se

Klimat

Asturien

Asturiens klimat är liksom övriga nordvästra Spanien mer varierande än södra delen av landet. Somrarna är i allmänhet varma med hög luftfuktighet och oftast soliga. Vintrarna är relativt milda med både regn och sol, men det kan förekomma en del köldknäppar. Kylan finns framför allt i bergen där det finns snö mellan november och maj. Den årliga nederbörden uppgår till över 900 millimeter. Den är lägst vid kusten (Gijón, 971 mm) och ökar längre in i landet. Den högsta nederbörden finns i Picos de Europa (Amieva, 1800 mm).

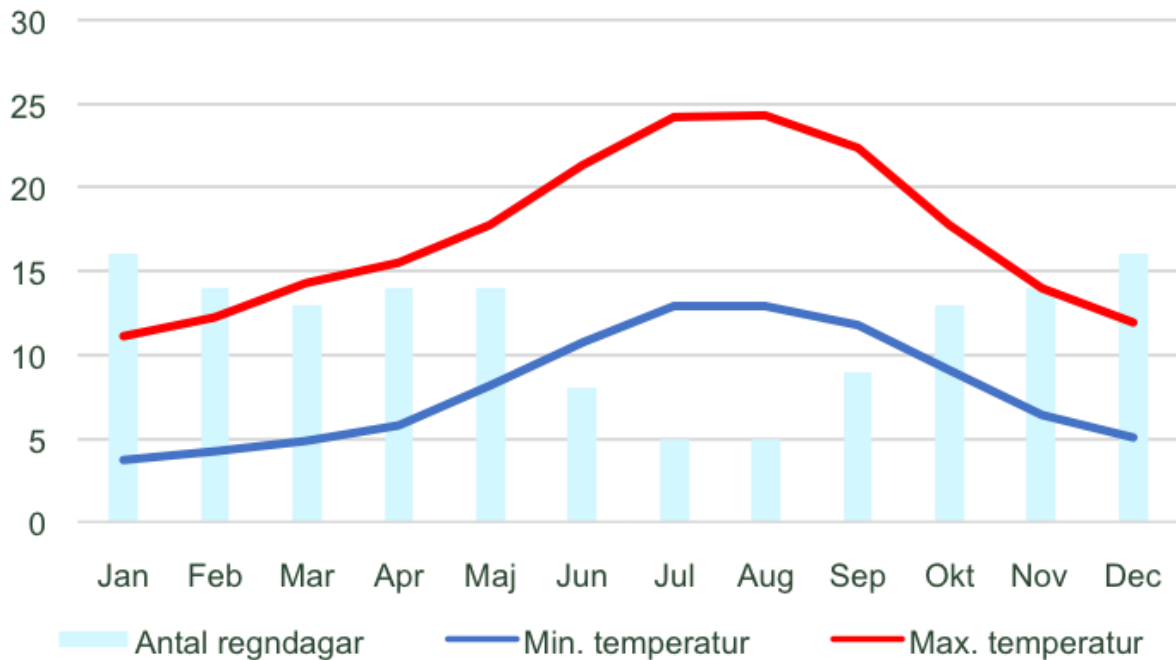
Väderkalender Oviedo

Galicien

Vädret i Galicien är atlantiskt med mild temperatur hela året. Santiago de Compostela har i genomsnitt 100 dagar regn om året. Inlandet, speciellt de bergiga delarna i Ourense och Lugo har kallt och snö under vintermånaderna. På sommaren leder de varma temperaturerna i kombination med de tätbevuxna skogarna, till skogsbränder.

Väderkalender Santiago de Compostela

För mer information se: www.yr.no

Camino Primitivo

För pilgrimer i Spanien leder alla vägar till Santiago de Compostela. Undvik den allt större trängseln längs Camino Francés och prova på Camino Primitivo istället. Det är en utmanande men givande vandringsled. Du vandrar igenom västra Asturien och senare också Galicien innan du kommer fram till Santiago de Compostela. Det är den äldsta pilgrimsleden till Santiago, och du kan klara av hela sträckan på 2–3 veckor.

Vandra of Sweden AB
Stora Strandvägen 2C
312 72 Skummeslövsstrand
Tel. 0430 – 620 21
E -post: info@vandra.se
www.vandra.se